

Den spanske syge i Faxe – Tidslinje

1918

Maj

Omtales første gang i danske aviser.

28.

Den spanske kongesyg (Ringsted Folketidende)

30.

Landenes underernæring – Den spanske syge. (Vendsyssel Tidende) Sygdommen kobles med den dårlige ernæringstilstand pga. krigen. Kaldes i starten også Ernæringssygdommen.

Juni

25.

Breder den spanske syge sig til hele Europa? (Middelfart Venstreblad). Har hærget Italien og nu Wien.

29.

Tyskerne angrebne af den spanske syge? (Randers Amtsavis).

30.

Den spanske syge er nået til Tyskland. Omfattende influenzaagtig epidemi i Nürnberg truer med at brede sig til hele landet.

Juli

1.

Er det den mystiske spanske syge? (Vestkysten, Esbjerg) Tyske tropper og befolkningen i Nürnberg ramt.

2.

Den spanske syge raser i Tyskland. (BT). Mange tilfælde i München og i Berlin stiger tallet time for time. Mennesker pludselig angrebet af sygdommen, på gaden eller på arbejde (især bankpersonale). Afmagt, feber, hovedpine, brystmerter. Betydelig feber, efterfølges af overordentlig afslappelse (=slaphed?). Øjenlåg svulmer op og tårekirtler fungerer meget stærkt.

Østsjællands Folkeblad: Den spanske syge nu nået Tyskland. Synes at brede sig stærkt.

3.

Den spanske: Kommer farsoten hertil? Samtale med stadslægen (Nationaltidende). Sygdommen nu i Norge. Også Sønderjylland (Christiansfeld (nb: tysk)).

Bredt sig til Norge, Schweiz, Holland. De første tilfælde i København. I dag er de 2 første tilfælde af den spanske syge anmeldt for de herværende sundhedsmyndigheder. (Stiftstidende Ribe/ Horsens/ Skanderborg)

Krigens epidemier: Den spanske syge, pest og kolera. Vil det ramme Danmark? Ingen grund til frygt (Lolland Falsters Stiftstidende).

Notits i Østsjællands Folkeblad: Den spanske syge er nu nået til Berlin. Vi kan vel så snart vente den her.

Ringsted Folketidende: Den spanske syge er nu nået til København. En tysker, der ankom i morges, er angrebet. Han er indlagt på hospitalet.

BT: Er vi rede? En hel spalte. Mangel på hospitalspladser, så man vil behandle i hjemmet. Tilsyneladende meget smitsom, og ret alvorlig. Ingen tvivl om, at den også vil ramme her. Især bankpersonale, så den smitter ved pengestykkernes vandring fra hånd til hånd.

Flere aviser: Første smittede i Kbh: En rejsende fra Berlin, henvender sig tirsdag (2/7) til læge, lige ankommet fra hotel hvor mange var syge. Ville ikke indlægges, men rejste straks videre til Jylland trods smittefare.

4.

Den spanske syge har nået Kbh. Man frygter dog ikke større udbredelse pga. de gode ernæringsforhold. Breder sig i England. (Østsjællands Folkeblad).

5.

Tvivlsomme tilfælde i Kbh. Læger advarer mod overdreven frygt. I England, Tyskland og Norge griber den om sig, men ernæringen er jo god her. (Randers Amtsavis).

6.

4 søskende syge i Kbh. (fra 16 år og op) (Lolland Falsters Stiftstidende)

Den spanske syge – hvorledes den optræder. Forklaring af symptomer og gode råd. (Østsjællands Folkeblad).

10.

Den spanske syge tager fat. Stærk stigning i influenzatilfælde. 68 i Kbh. forrige uge mod 14 ugen før. Roskilde ramt – 20 patienter. Besætning på 23 mand fra torpedobåd indbragt til epidemihospitalet. (Nationaltidende).

Sygdommen spreder sig til soldaterne på kasernen (Roskilde Avis).

11.

Breder sig stærkt i Danmark. 68 i Kbh, Tumleren, Roskilde (se ovf.) Også Kina. Og måske kvæget. (Østsj. Folkeblad).

25 soldater på Tårbæk Hotel angrebet. 11 tyske flyvere i Odense syge. (Lolland Falster Soc.dem.)

12.

Rygter om tre tilfælde i Køge. Avisen afkræfter rygten efter research blandt sygehus og samtlige læger i Køge. "Sygdommen spøger i alle hjerner". (Østsj. Folkeblad).

Den spanske syge i Kalundborg (Haslev FT).

13.

Første danske dødsfald: Birkedommerens frue fra Samsø. Besøgte slægtninge i Kbh. og passede dem, da de blev syge. Blev selv angrebet og døde efter tilstødt lungebetændelse. 44 år. (Morsø Folkeblad)

Influenzaen har nu nået Ringsted. Ung jordarbejder angrebet. Sygehuslægen maner til besindelse: Det er jo bare influenza. Manden er i bedring.

Næstved Tidende: Sygdom med stor kraft i Roskilde – en cirkusneger førte den dertil fra Kristiania!

15.

Sygdommen breder sig. Især er militær og revyer/cabareter ramt – Tivoli, Scala. Olga Svendsen syg.

Roskilde: 300 influenzatilfælde, incl. soldater.

16.

Faxe: Telefoncentralen i Skrodsbjerg, datter og søn ramt af den spanske syge. (Østsj. Folkeblad)

Frederiksberg: Tyv i kælderens. Forklarer, at han lider af spansk syge og måtte have cognac for at dræbe bacillerne! (Aftenbladet)

Kbh.: Mange smittede i militæret. Lazaret oprettet i Rigsdagsbygningen. Bakterielægerne forsker i sygdommen. (Aftenbladet)

17.

Sygdommen breder sig. Kbh.s liv påvirket: Sporveje, teatre, Børsen. Det er en mild sygdom.

18.

2. dødsfald: Sygeplejerske i Valby, der havde passet militær. (Næstved Tidende, Haslev FT)

19.

Nyt dødsfald: Typograf fra Kbh., 27 år, død af tilstødt lungebetændelse. (BT).

Den spanske syges bacille er fundet. Sygdommen er en landsulykke i Schweiz, hvor over 100 er døde.

Sygdommen er nu i Køge (Roskilde Avis)

3 læger og 1 sygeplejerske ramt ved militærhospitalet i Kbh. 82 tilfælde i Odense. (Næstved Tidende)

20.

Stadslægens ugeberetning (Kbh.): 846 tilfælde i perioden 7-14. juli

Et par lettere tilfælde på Glumsø-egnen.

Meget få ofre i St. Heddinge. Et par af byens læger har ingen haft, de øvrige kun nogle få.

”Det er kun, når andre sygdomme støder til, at den spanske syge bliver farlig, ellers er og bliver den kun influenza, fremkaldt af en influenzabacille, som under Spaniens varme sol og i spaniolernes blod har udviklet sig til at være særlig temperamentsfuld og let på tå, hvorfor den som et ægte sydens barn danser fra den ene til den anden uden at mene noget alvorligt med det” !!! (Østsj. FB)

Dødsfald: Kaffegrosserer i Kbh. og 21-årig gårdejersøn fra Ubberup. (Kalundborg Avis)

Dødsfald: 2 unge piger i Hellerup (Roskilde Avis)

22.

Dødsfald: Soldat, Kbh. og veksellerer på Fondsbørsen (Kbh.) I alt er 6 døde. (Aftenbladet) [*er dog 9, hvis alle rapporter passer*]

Soldater i Tunestillingen og Grevelejren angrebet – 250-300 mand. Breder sig stærkt og ondartet i Hedehusene og Baldersbrønde, både blandt militær og civilie.

Den spanske syge rammer Haslev-spejdere på spejderlejr på Glænø. (Haslev FT)

Massesygdom blandt telefondamer i Kristiania (Oslo)

23.

Dødsfald: Slagterdatter i Kalundborg (Haslev FT)

24.

Mægtig opgang i sygetallet i Kbh. (Haslev FT)

25.

Dødsfald: Første offer i Roskilde. En tømmer. (Haslev FT)

27.

Dødsfald: Garveriarbejder, Roskilde. Efterlader hustru og 6 børn. (Haslev FT)

29.

Dødsfald: Kornet-elev. 3. offer i Roskilde, en soldat. (Haslev FT)

30.

Østj. Folkeblad: Cognac er godt mod sygdommen, siger stiftsfysikus i Kristiania. Skal dog doseres i spiseskefulde; ikke drikkes fra flaske.

31.

Kolossal stigning i tilfælde i Kbh.

Interview m. kredslæge i Ringsted: 130 tilfælde i lægekredsen, heraf 70 fra højskolen i Haslev. Kun 1 m. tilstødt lungebetændelse. (Haslev FT)

Den spanske syge hænger i hæren, hvor op mod 50% er syge. Det skyldes især den store sammenstuvning af mandskab pga. pladmangel (16 mand på 10-sengsstuer). Hærens læger er også syge. (Østj. FB)

Læge (kun initialer C.S.) om sygdommen: Man troede først, at den spanske var en specifik krigssygdom, men det er en gammel bekendt. Lige siden oldtiden har man kendt til influenza-epidemier verden rundt. Vi ved nu, at det er en (yderst) smitsom infektionssygdom, der ikke har noget at gøre med kuldt og fugt. Smitteevnen er så stor, at alle bliver ramt, hvis de udsættes for smitte og ikke har haft den før. Så er man beskyttet i et slægtled, indtil en ny epidemi raser. I mellemtiden er spredte tilfælde, mindre akutte og smitsomme, og ofte uden influenzabacillen (Pfeifer). Kun farlig, hvis der tilstøder lungebetændelse eller en latent tuberkulose vækkes. Forebyggelse: Undgå "pesthuler" som biografteatre og andre forsamlinger i lukkede rum. (Østsj. FB)

Den spanske syge i juli: Kreds-læge (Trykkevælde lægekreds?) melder om 42 tilfælde i St. Heddinge købstad og 139 i landsognene (må omfatte Faxe) (Østj. FB 8/8)

August

I Folkevennen (afholdsblad) diskuteres brugen af alkohol som medicin mod den spanske syge. (Haslev FT)

1.

Dødsfald: 12-årig pige i Ålborg. 2 fra kystartilleribataljonen. (Haslev FT)

2.

Dødsfald: Ringer ved kirken i Holbæk. Soldat, Vordingborg. 251 tilfælde i Ålborg forrige uge. (Haslev FT)

3.

Prins Åge angrebet. (Haslev FT)

Dødsfald: Forstander fra Ærø (død i Kbh.). 1000. dødsfald i Schweiz. (Haslev FT)

5.

Dødsfald: Yderligere 3 i København. (Haslev FT)

6.

Undervisningsministeriet udsætter skolestart indtil videre. (Haslev FT)

Den spanske syge er alligevel en enden end influenzaen. Patienter uden baciller (Haslev FT)

7.

Sygdommen har kulmineret. I Kbh. er der fald i nye tilfælde. (Haslev FT)

8.

Sygdommen tager af i Ringsted. 59 i denne uge mod 130 i forrige uge. Ingen dødsfald. (Haslev FT)

Mange tilfælde på kaserneskipet Fyn (i Kbh.)

Dødsfald: Soldat på Garnisonssygehuset.

10.

Ringsted Kreds-læge: I juli er i købstaden 59 x influenza, og i landdistriktet 191 x influenza. (Haslev FT)

12.

Dødsfald: Voksen datter af parcellist fra Kværkeby død i Kbh. kort efter fødsel. Efterlader sig mand og 2 døtre (nyfødt og 5 år) (Haslev FT)

13.

Læserbrev: Udsætning af skolestart (Feriens forlængelse) er udelukkende af hensyn til København. (Haslev FT)

Indkaldelse af rekrutter udsat indtil videre (skulle have mødt midt i august). Folkeskoler og statskoler forlænger sommerferien til 2/9. (Østj. FB)

Dødsfald: 2 soldater fra egnen, (døde i Trekroner og Næstved). 1 soldat i Holbæk. (Haslev FT)

14.

Stadig stigning i Ålborg. 613 tilfælde i denne uge mod 400 ugen før. (Haslev FT)

15.

Dødsfald: Lille pige (grossererdatter) død i Faxe Lp. Soldat i Stege. 3 døde i Esbjerg/Holeby/Rødby. (Haslev FT)

Stigning i Horsens, men generelt nedgang nu. (Haslev FT)

Kbh.: antallet af tilfælde halveret fra 6141 i forrige uge til 2961 i den forløbne uge.

16.

Vits om "Den danske Syge": Slægtning spørger lægen, hvad ung pige er indlagt for. "Vel ikke den spanske syge?" Næh såmænd, det er den danske. Pige nedkom dagen efter. (Haslev FT – sakset fra Horsens)

17.

Dødsfald: Dragon i Næstved. (Haslev FT)

19.

Konfirmandundervisning i Haslev finder sted som planlagt, da byen ikke er ramt af sygen.

20.

Dødsfald: Ingeniørfrue fra Kbh død på Hirsholmene. Fiskerkone fra Sæby. 2 telefondamer fra Grindsted. (Haslev FT)

21.

Indkaldelse af rekrutter til søværnet udsat. (Haslev FT)

22.

Stort indlæg fra amtslæge Kaarsberg, Sorø. Replik til Randerslæge, der 20/8 skrev, at man ikke skulle skræmme befolkningen. Kaarsberg: Ikke skræmme, men tage alvorligt! (Haslev FT)

Den uvelkomne feriegæst, den spanske syge, på retur. I Kbh. 1491 nye tilfælde mod 5000 i forrige uge (stemmer ikke m. notits af 15/8). Østj. FB.

September

2.

Skolen starter igen (Haslev FT)

27.

6 soldater indlægges på Haslev sygehus m. spansk syge. Fire dage tidligere er en 7. soldat indlagt. De er indlagt mellem 1 og 3 uger, en enkelt dog i over 2 måneder, fordi der tilstøder komplikationer med hjertebetændelse.

Oktober

3.

Den spanske konge Alfons er angrebet af Den Spanske. (Haslev FT)

4.

Sundhedstilstanden. Den spanske er borte.

Månedssindberetningen fra **Kredslægen i Tryggevælde Lægekreds** viser, at den spanske syge nu er så godt som forsvundet. Der er i september anmeldt i alt 225 sygdomstilfælde deraf udgør "influenza" kun i alt 47 tilfælde.

12.

Opblussen på Frederiksberg. Skolerne lukker og biografteatre indskrænker drift (Forbud mod at stuve folk sammen i venteværelser + krav om pause m. udluftning mellem forestillinger).

13.

Cirkulære fra undervisningsministeriet: Skoler kan lukkes i en uge, og de skal underkastes grundig rengøring og udluftning. En kommunelærer fra Frb. er død. Den spanske florerer atter stærkt i Roskilde, hvor en rekrut fra Strøby er død.

Seminarist Nørmark Jensen dør på Haslev sygehus efter tre dages indlæggelse. 20 år gammel.

15.

Fakse Mellem- og Realskole er lukker på grund af den spanske syge.

Skal skolerne lukkes? Den spanske syge hænger igen i Køge. Ca. 100 under lægebehandling og nok lige så mange syge uden at have søgt læge. Mange syge på skolerne, både elever og lærere. (Østj. FB).

16.

Et middel mod spansk syge: Svenske læger anbefaler, at man holder halsen ren – det er den bedste forebyggelse. Det gøres ved at gurgle med saltvand morgen og aften. Det bør man især lære børnene. (Østj. FB).

Mange sygdomstilfælde i Køge. Skolerne lukker. En ung mor død. (Østj. FB)

18.

Den spanske breder sig i Køge. Et par hundrede tilfælde siden i lørdags. I nogle familier er 4-5 sengeliggende. Byens læger har rivende travlt, og et par af dem er selv syge. Til gengæld kun få tilfælde på Stevns/St. Heddinge og landet, og under Faxe nævnes intet. (Østsj. FB)

19.

Dødsfald: Mekaniker og urmager Carl Ludvig Aage Møller, Faxe, er i tirsdags afgået ved døden efter få dages sygeleje: spansk syge og lungebetændelse. 27 år. Han vil blive savnet hårdt af sin gamle moder. (Østsj. FB) Mange syge i Næstved, Roskilde og Køge.

Haslev Seminarium lukket i 8 dage. (Østsj. FB)

23.

Den spanske optræder for tiden ret ondartet i Fakse Ladeplads.

Lægen Lillendal Pedersen ligger også syg, og læge Lau, Fakse, må tilse de syge patienter under Pedersens sygdom.

Dødsfald: 12-årige Tove, datter af kelner Foght fra Karise, død af den spanske syge/lungebetændelse, mens hun var indlagt på Bispebjerg for øjenlidelse. Den spanske griber om sig i St. Heddinge og på Stevns. Kredslægen har anmeldt 20 tilfælde fra byen og 80 fra landet. (Østsj. FB)

24.

Sundhedsstyrelsen: Da epidemien er stærkt tiltagende i både omfang og ondskab, har de afholdt møde med overlæger og embedslæger. Pga. pladsmangel kan mange patienter ikke indlægges, men må behandles hjemme. Man kan ikke forhindre epidemien, men forsinke hastigheden ved at hindre sammenkomster i større antal. Skolelukninger, lukning af forlystelser. Indstiller at alle biografer, teatre, varieteer lukker, og at private sammenkomster og møder indskrænkes. Undgå baller. (Justitsministeriet lukker forlystelser i Kbh).

12 forholdsregler er opslået på plakater i Kbh. og trykkes i avisen. (Østsj. FB)

26.

Den spanske griber med lynets hast om sig og slår ned i alle samfundslag. Sygdommen gør ikke forskel på rig eller fattig. Nogle steder foretages der forholdsregler....ved at lukke skolerne. Men hvad nytter det, når biografteatrene, forlystelser... vedblivende flourer? Skal der blive mening i at bekæmpe sygdommen, må der gås ensartet til værks, og så må alle møder og sammenkomster forbydes, så længe sygdommen regerer.

Tjenestepige Ella Andersen dør efter 7 dages indlæggelse på Haslev sygehus.

Forbud mod offentlige forlystelser. (Annonce)

På grund af den om sig gribende epidemi (Spansk syge) forbydes herved i medfør af ;Lov om Politiet udenfor København af 4.2.1871 §7 og efter samråd med Amtslægen, indtil videre alle offentlige forlystelser her i jurisdiktionen.

Det henstilles til private ikke at afholde større sammenkomster.

Køge Købstads, Vallø Birks og Bjæverskov Herreds kontor den 25.10.1918. A.L. Bruun, cst.

27.

Teaterforestillingen i Rønnede Kro i dag er aflyst grundet på den spanske.

Karise Brugsforening har efter henstilling udsat jubilæumsfesten

Også annonce.

November

1.

Tureby. Den spanske har nu krævet sit offer her på egnen, nemlig gmd. Niels P. Larsen, Kæderup, som døde i onsdags. Hele familien på nævnte sted ligger syg af den spanske.

Fakse. Et offer for den spanske syge. En søn af karetmager Jens Jensen bukkede i går under for den spanske syge. Sygdommen har hidtil optrådt i meget mild grad her på egnen. Der har været op imod et hundrede tilfælde, men kun få dødsfald.

3.

Fakse Kirke; Begravede: Sygehusjomfru på Straffeanstalten på Christianshavn, Martha Johanne Rasmussen, Christianshavn, 25 år.

(af KB 1918, Fakse, opslag 331/36x fremgår det, at hun døde den 21.10 i Kbhvn. og blev begravet den 26.10 i Fakse. Hun var datter af murer Jens Rasmussen og hustru Inger Marie Jørgensen. Hun var født i Faxe den 15.7.1893. Pastor Riemann forestod begravelsen.)

6.

Fakse: Den spanske raser vedblivende med usvækket kraft. Skolerne må holdes lukket fremdeles.

Dalby skole lukkes.

Bagersvend Albert Larsen fra Haslev dør efter 5 dages indlæggelse.

7.

Under St. Heddinge: Epidemien. I oktober måned har der i Tryggevælde Lægekreds været anmeldt i alt 793 tilfælde af spansk syge.

Den spanske syge har nu også nået arresten i Haslev. En indsat tømrer indlægges på sygehuset.

8.

Annoncer: Vilhelm Larsen er død efter få dages sygdom. Spansk syge ?????

Niels Peter Hansen, 30-årig underforvalter fra Turebylille, dør på sygehuset efter 14 dages indlæggelse (blodprop som komplikation)

Fiskehandler Axel Rasmussen, 27, fra Haslev dør efter 6 dages indlæggelse.

9.

Sundhedstilstanden. Indberetning fra kredslægen i Tryggevælde Lægekreds.

14.

Tureby. Den spanske syge tager fart, også her på egnen. På Turebylille ligger næsten hele gårdens personale. Underforvalter Hansen, der var indlagt på Haslev Sygehus, døde i lørdags. En elev på Turebyholm døde også forleden af den spanske, og der er mange der heldigvis er lettere angrebne.

15.

Storehedinge: Den spanske pest. Heldigvis synes epidemien at være aftagende i Storehedinge by; derimod er der en uhyggelig stigning i landsognene. For kredslægen er der i sidste uge indberettet .... Medens der i landsognene i Tryggevælde Lægekreds er indberettet i alt 623, eller omtrent lige så mange tilfælde som i hele oktober måned.

Afholdsfolkernes oplysningskontor har fået Kbh.s stadslæge til at udtale sig om cognac som middel mod den spanske syge. Det er overtro, at det skulle være forebyggende; det eneste, der hjælper er at holde hals og svælg rent, fx ved gurgling med saltvand.

16.

Fakse Kommuneskole og Mellem- og Realskolen optager undervisningen på mandag.

18.

Sygeplejerske Anna Olsen fra Skuderløse indlægges. Hun har passet to patienter med spansk syge og er nu selv ramt. Hun forbliver indlagt frem til 3. februar! (2½ måned).

20.

St. Elmue skole lukkes

22.

Der har været debat i folketinget om hvorvidt cognac er medicin og dermed skal ydes gratis til trængende. (FV)

25.

Kviksølvskuren mod spansk syge.

Læge Bruun-Pedersen, ansat ved Kommunehospitalet i København(?), har et indlæg i Ugeskrift for Læger om Kviksølvskuren.

Afdød partifælle: I forgårs (dvs. 25/11) døde arbejdsmand Niels P. Jensen, Rønnedevejen, af den spanske syge og lungebetændelse. I de sidste år har han været bestyrelsesmedlem i Arbejds mændenes Fagforening og hans arbejdskammerater giver ham det bedste skudsmål. Han efterlader sig enke og 3 ukonfirmerede børn.

Dalby skole åbner igen, har været lukket siden 6/11

27.

Syge lærere: Begge lærerne ved Fakse Kommuneskole er blevet syge, hvorfor undervisningen er indstillet. ØS

Fakse Mellem- og Realskole har igen måttet lukkes grundet på den spanske syge. ØS

Hylleholt Kommuneskole er ligeledes lukket. ØS

(KB 1918, opslag 312/45: Ugift sygeplejeelev Lili Theodora Andrea Baron, født 10.12.1894 i København, død 27.11.1918 på Amtssygehuset i Fakse, begr. 3.12.1918 på Frederiksberg gl. kirkegård. 23 år. Stiftsprovst Hoffmeyer forrettede begravelsen.)

"Pestens sidste ofre": Den spanske er blevet mere ondartet. Yderligere 2 dødsfald: Samme dag som Glarmester Krause døde hustruen til Gårdejer Anders Hub, og i forgårs døde landpost Mads P. Madsen, Klippinge (Stevns) Østsj. Soc.dem.

28.

Fakse. Den spanske som mentes at have nået kulminationspunktet og endda at være i tilbagegang her på egnen, synes nu at blusse op igen. Samtlige skoler, både i Fakse og Hylleholt, har måttet lukkes, fordi lærerne er syge, og mange børn og voksne er igen angrebet. Der må således advares på ny mod at holde sammenkomster mere end højst nødvendig.

29.

Kongsted Skole er nu lukket igen grundet paa den spanske syge. ØS

Dødsannonce: Sygeplejeelev Olga Nielsen, Fakse.

(KB 1918, opslag 312/43: Ugift sygeplejeelev Olga Hansigne Nielsen død 25.11.1918 på Amtssygehuset i Fakse, 23 år gl. Begravet på Faxe sogns kirkegård den 1.12.1918. Hun var datter af konduktør Ole Peder Nielsen og hustru Anna Mathilde Amalie Jensen i Stubberup i Faxe sogn. Født den 31.8.1895.

Sognepræsten forrettede begravelsen.) Se også brevet fra Margrethe i Sprove.

(KB 1918, opslag 312/47: Ugift sygeplejeelev på Amtssygehuset i Faxe, Gudrun Læssøe Eggertsen, død 29.11.1918 på amtssygehuset, 21 år. Begravet 6.12.1918 på Hjørlande sogns kirkegård.

30.

Epidemien har i de sidste dage grebet om sig i Kongsted Kommune. ØS

Fakse gymnastikforening har igen måttet indstille gymnastikken grundet på den opblussende epidemi. ØS

December

1.

Højskoleelev Mads Chr. Nielsen , 26, dør på Haslev sygehus efter 6 dages indlæggelse.

Husmand Adolf Hansen, 28, dør efter 5 dages indlæggelse.

3.

Søn af arbejdsmand Jakob Hansen, Fuglsang, er bukket under for den Spanske ovre i Aalborg. Han vil blive ført hjem og begravet på Hylleholt Kirkegård.

7 dødsfald er der forefaldet i forrige Uge i Fakse. *Mon det er den Spanske??*

Sygeplejerske Ingeborg Hansen fra Ørslev indlægges på Haslev sygehus. Er indlagt i 40 dage! (Hun arbejder tilsyneladende på sygehuset, og kan iflg. journalen ikke passes hjemme).

4.

En større artikel om underernærede skolebørn i Fakse Ladeplads. *Befordrende for at få den Spanske??*

2 dødsfald af den Spanske: I søndags døde arbejdsmand Niels Irgens' hustru og arbejdsmand Hans Jørgen Larsens barn, begge i Fakse, af spansk syge.

5.

Sørgeligt dødsfald. Vognmand Rasmus Povlsen, Fakse Ladeplads, har i forgårs mistet sin hustru Marie Irgens af den spanske Syge. De havde 4 små børn.

Den 16-årige slagterdatter Alma Hansen fra Høstentorp dør på sygehuset efter 4 dages indlæggelse.

6.

Sundhedstilstanden. Fra **kredslægen i Tryggevælde Lægekreds** er der i november måned indberettet i alt 378 sygdomstilfælde for byen (er det St. Heddinge??)

Fra landsognene er der indberette 2.381 sygdomstilfælde. Sygdomstilfældene er fordelt på sygdommens art – influenza 2.179 tilfælde.

9.

Værløse skole lukket

10.

Atter et dødsfald af spansk syge. Arbejdsmand Henry Christensen, Egedevej, har i Søndags Aftes mistet sin hustru, der er død af den spanske syge.

Hustruen hed Petra Cathrine Pedersen, gift Christensen og hun var 21 år. Hun døde den 8.12.1918.

Den 4. sygeplejerske, frøken Betty Kästel, er nu død af den spanske. Den 5. sygeplejerske af personalet på Fakse sygehus er nu også angrebet.

Indsamling til de sygdomsramte familier slutter. Tak til bidragyderne for penge og naturalier (sengetøj mv) til hjælp for familier, der foruden sorg og ængstelse også måtte kæmpe med økonomiske vanskeligheder. Tak til fru Lindbæk og fru Ramm, der har tilberedt og udsendt sygdommad, tak til spejdere og frivillige plejersker. Sygdommen er ikke slut, der vil fortsat være brug for midlerne. Indtil nu brugt bl.a. 900 kr. til

plejerskers løn, 300 til maltøl, mælk, æg mm., 1400 til middagsmad, 1900 til kontant hjælp. Underskrevet (NB: i Roskilde!). E. Bruun-Rasmussen, fr. Bruun-Rasmussen.

11.

Et nyt dødsfald af spansk syge. Epidemien synes langt fra at have kulmineret her i Fakse, idet der i går morges indtraf et nyt dødsfald. Denne gang var det arbejdsmand Carl Breinholdt, Fakse Mark, der måtte bukke under for den uhyggelige sygdom.

12.

På Fakse Sygehus ligger der endnu 2 sygeplejersker angrebet af den spanske.

(Iflg. KB ser det ikke ud til, at de er døde af sygdommen)

13.

Arbejdsmand Alf. Jacobsens hustru, Egedevej, er i går død af den spanske syge

14.

Barbering med maske.

Barber P. Christiansen, Fakse, har anskaffet sig en maske til brug under barbering, således at smitte af den spanske er ganske udelukket.

15.

En læge har været i Tjæreby og tilset flere familier, der lå med spansk syge. Adskillige indlægges på Haslev sygehus (4 børn og 1 kvinde på 45 – de tre børn er søskende, og kvinden er muligvis mor til dem).

Faxe: Den spanske syge har nu krævet et par ofre i Faxe Lp. Foruden vognmand Poulsens hustru, som døde for et par dage siden fra sin mand og fire småbørn, er tøffelmand P. Rasmussen i aftes død fra sin hustru og tre småbørn. Frasset nogle alvorlige tilfælde har sygdommen dog hidtil ikke været særlig ondartet, men synes nu at brede sig, idet snart de fleste hjem er eller har været hjemløst af epidemien. Kommuneskolen, som blev lukket for en måneds tid siden, vil ikke blive lukket op før efter nytår. (Østsj. FB).

19.

Det var ikke den spanske at tøffelmand P. Rasmussen, Fakse Ladeplads døde af, men ganske almindelig lungebetændelse.

Skolerne i Karise er nu atter åbnet. Juletræ for børnene vil blive afholdt søndag den 22. december.

20.

Aflyste juletræsfester. Fællesorganisationens og Sangforeningens juletræsfester ved Fakse Ladeplads er aflyste, grundet på den spanske.

21.

Fakse. En hjemløst familie. Forleden dag døde gårdbestyrer Axel Jørgensen, Aksvedgården, af den spanske syge; med et par dages mellemrum er forud 2 brødre på henholdsvis 17 og 26 år ligeledes døde af den samme sygdom. Og nu er der indlagt 2 søstre på Næstved sygehus. Det er strengt for den gamle moder, som nu sidder ene tilbage hjemme på gården. (Østsj.FB siger hhv. 29, 21 og 17 år).

Værløse skole åbner igen efter at have været lukket siden 9/12

22.

Faxe: en sjælden Højtidelighed foregik i Dag fra Everdrup Kirke, idet de tre Brødre Karl, Johan og Axel Geert Jørgensen, Axvelvedgaard, jordfæstedes i samme Grav. Pastor Lysbolm, Everdrup holdt Talen og mindedes i smukke del tagende Ord de tre Brødre, der saa pludseligt var bortrevet af den hæftige Epidemi. Til Baarerne var sendt et stort Væld af Kranse, deriblandt mange signerede og en Sølvkrans fra Sognets Ungdomsforening. Ved Graven takkede Førstelærer Hansen. Flintemose. de tre afdøde Brødre for deres Virksomhed i Sognets Ungdomsforening, og en Broder Niels Geert-Jørgensen, takkede Følget for den store Deltagelse. (Østsj. FB)

Den spanske Syge har igen krævet et Offer i Faxe Ladeplads, nemlig fhv. Skibsfører L. P. Larsen, der er kaldt bort fra hustruen og tre smaa Børn. (Østsj. FB)

23.

Dr. Boserup indlægger 70-årige Anna Boserup (hans mor – eller hustru? Hun angives som gift m. læge), der bor sammen med døtrene Agnes og Inga, der blev indlagt hhv. 19. og 21. december. Tjenestepigen indlægges også.

24.

Den spanske syge har på ny krævet et offer i Fakse, idet vognmand Carl Jensen i lørdags nat har mistet sin hustru. (død fra 3 ukonfirmerede børn).

28.

En 2-årig datter af arbejdsmand Niels Hansen, gl. Marketenderi(??), er forrige nat død af den spanske syge.

30.

Tjenestepige Margrethe Hansen, 21, fra Skuderløse, indlægges efter 6 dages sygdom. Der tilstøder en mængde komplikationer (gulsot, lungebetændelse, væske i lungerne, byld på lår), og hun får punktur og lagt dræn. Er indlagt i 68 dage (udskrives 7/3).

1919

Januar

2.

Dalby skole lukker igen.

4.

Brugsuddeler i Dalby, Hans Christiansens hustru er død den 31.12.1918. Han er nu alene med 6 børn. Hun begravnes den 7.1.1919 fra Dalby kirke (foto af gravsten)

Tureby. Den spanskes sidste offer.

Endnu er dødsfald i Dalby. Blikkenslager C. Hartmann, Dalby, er efter 3 dages sygeleje bukket under for Den Spanske Syge og lungebetændelse.

6.

Dr. Remvig, Haslev, indlægger hele sin familie, hustru på 28 samt 4 børn i alderen 2-8 år. De er indlagt fra 11 til 14 dage.

7.

Den Spanske blusser op igen. I og omkring Fakse havde epidemien kulmineret og der blev åbnet for forlystelserne. Resultatet var, at en mængde unge mennesker er blevet angrebet og ligger meget syge.

Fakse kommuneskole, der havde været lukket i lange tider, skulle have påbegyndt undervisningen i dag, men har igen været nødt til at lukke skolen i 8 dage.

Fakse Mellem- og Realskole har delt undervisningen i et formiddags- og eftermiddagshold.

Værløse skole lukket igen.

8.

Ved Fakse Ladeplads griber epidemien om sig med rivende hast. I de sidste 2 dage er der anmeldt over en snes tilfælde.

I søndags døde ungkarl Chr. Pedersen, Ladepladsen, søn af uddeler Pedersen, Hylleholt Brugsforening. Se også print af ejendomsoplysninger med påtegninger om Chr. Pedersen. Det fortælles, at uddeleren inden for en uge mistede 3 voksne sønner.

10.

Udbreder lopperne spansk syge? Dr. Engelbreth siger, at lopperne er smittespredere. Som bekendt er lægerne endnu ikke i stand til at sige, hvorledes den spanske syge forplanter sig eller hvad det er for mikrober, der bevirker sygdommen. I samme artikel henvises til en samtale med direktør Th. Madsen på Statens Seruminstitut. Han vil nødig udtale sig om sagen, idet han synes,, at sagen alene burde drøftes inden for lægernes egen kreds og som ikke er egnet til drøftelse i et dagblad.

Han tror dog ikke, at lopperne har noget med udbredelse af sygdommen at gøre, men rimeligvis af en usynlig mikrobe.

Død af Den Spanske Syge: En voksen datter af gdr. Jens Andersen, Jyderup, er i forgårs nat død af sygdommen. En søn ligger meget syg.

Vers; Loppejagt

Det menes, at Loppen foraarsager den spanske. Tegning af loppejagt.

Ikke nær så stærk man heri

Byen undersøger Spanskens Stof,

som man ovre hist i Sverig

jager efter Lundendorff.

Men de siges, hist og her

det en Gang imellem sker,

at en sjælden vaagen Hjerne

leder efter Sygens Kærne.

Nu er skylden lagt paa Loppen,

denne lille, kæln Springer.

Jag den over hele Kroppen,

lad den ikke finde Ly.

- Saa er da i hvert Fald Loppen

Død i baade Land og By.

Selvom Spansken griner kry.

9.

Murer L.F. Andersens hustru er død den 9.1.1919, 30 år gammel. Begravelse Fakse kirke 13.1.

10.

Efter julesammenkomsterne og –ballerne har Dens Spanske Syge bredt sig på Hasleveggen og andre steder. Frivillige til at hjælpe sygdomsramte familier kunne gøre en god gerning. Henvendelse til lægerne.

11.

Tureby. Epidemien breder sig stadig. Ved Tureby er 3 af landpostbudene angrebet af den spanske syge ligesom mange familier i Alkestrup er ramt.

Interimistisk sygehus i Haslev. I løbet af i går og i dag indrettes i den gamle mølleejendom ved Ringstedvej er sygehus og fra i dag kan modtages patienter. Sognerådet har straks givet carte blanche med hensyn til midlerne. Fra privat side er der stillet senge og tæpper m.v. til disposition. 16 senge står parat og frivillige sygeplejersker under ledelse af frk. Magda Stenersen er rede til at yde den nødvendige pleje. Dr. Remvig bliver det nye sygehus' læge.

Haslev Søndagsskole, Handelsskolen og Haslev biografteater har lukket.

I Teestrup sogn er der 250-300 patienter. Godartet karakter, men dog enkelte lungebetændelser.

På Haslev Telefoncentral er halvdelen af damerne syge så det henstilles til telefonabonnenterne at lette damerne arbejdet ved at forlange numrene.

12.

Tureby: Epidemiens ofre. I torsdags døde købmand Jørgen Andersen, Dalby-Borup, og arbejdsmand Hans Niensens hustru, Høsten. Hans Niensens hustru døde fra **5 små børn**. Se ark med div. Oplysninger.

Fakse: To dødsfald af den spanske syge: Skibsværftsarbejder Fr. Frederiksen, Faxe Ladeplads og teglværksarbejder Hans Nielsen, Høsten.

Hans Nielsen mistede forleden dag sin hustru og her er nu 5 små børn tilbage.

HVAD SKER DER MED BØRNENE?

Kilde: KB Fakse 1884-1891, fødte kvinder, opslag 79, nr. 34.

Sygeplejerske Marie Kær fra Tureby indlægges. Hun har haft spansk syge i 2 døgn, men har alligevel cyklet højfebril rundt til sine patienter! Er indlagt 25 dage.

13.

Sygekassernes ekstra tilskud. Efter at have indhentet oplysninger hos de fleste af landets sygekasser om stigningen af kassernes udgifter bl.a. på grund af den spanske epidemi, har sygekasseinspektoratet indstillet til Indenrigsministeriet, at det ydes sygekasserne et ekstraordinært tilskud. Ministeriet har stillet sig velvillig i sagen og vil i de nærmeste dage forelægge den for finansudvalget.

Den Spanske Syges ofre. Siden lørdag aften er der i Haslev by afgang 4 mennesker ved døden.

Natten til søndag mistede mælkehandler Petersen, Vestergade, sin unge hustru og samme nat døde læge Bruun-Petersens eneste søn.

Sidste nat døde købmand Olsens hustru, Sæbehuset, hotelforpagter Carstensens hustru, Jernbanehotellet. Carstensen selv og den ældste datter er angrebet af sygdommen.

Tjenestepige fra Haslev sygehus indlægges, og endnu en pige indlægges den 16.. Ud fra journalen ser de ikke ud til at være stærkt angrebne, men indlægges formentlig for at få pleje (de bor på sygehuset og ikke med familie). Er indlagt 11 og 7 dage.

14.

Den Spanske Syge i Haslev. De kommunale foranstaltninger. I Haslev-Freerslev sognerådsmøde i går forelagdes Indenrigsministeriets cirkulære angående hjælp til hjem, hvor der er spansk syge. Staten refunderer en trediedel.

Indretning af hjælpehospital i det ubeboede Afholdshotel havde stødt på vanskeligheder. I stedet vedtog man at betragte det nye sygehus som en kommunal foranstaltning.

Det vedtoges at støtte den private komitees arbejde i det omfang det er nødvendig og følge samme betalingsregler som på Amtssygehuset.

Og så var der forskellige forslag om madudbringning.

Under det lukkede møde kom en henstilling fra Dr. Remvig om etablering af et ekstra hjælpepsygehus på Afholdshotellet, hvilket der ville blive taget fat på.

Den Spanske Syge i Haslev. Læge Bruun-Petersen, Haslev har i aftes mistet sin ældste datter, 7 år gammel. Hans hustru og lille datter ligger betænkelig syge.

Fra i morgen vil der fra Gymnasiet blive udbragt mad til syge familier, som ønsker det.

Hvor længe skal det blive ved at gå? Er vi ved at gå fra sans og samling når vi fortsætter med offentlige og foreningsballer m.v. selv om lægerne mener, at sved og ånde er de mest farlige smitekilder for epidemien. Hver eneste dag læser vi om, hvordan den spanske syge gør sin høst. (ØSD)

15.

Skibstømrer Peder Chr. Nielsen, Fakse Ladeplads, er død efter få dages sygdom. Vilhelmine Nielsen, den 15.1.1919. Om Gud vil foregår begravelsen fra Hylleholt Kirke den 21.1.

Flere dødsfald. Vilh. Poulsen, Snagen, 50 år. Vilh. Nielsens hustru. Enkefru H. Olsen, Sofiendalsvej. Uddeler Olsen, Skuderløse Brugsforening, 40 år og H. Nielsen, Høsten.

Epidemien i Haslev. I går dannedes en komité med formålet at indsamle pengemidler til indkøb af nødvendige beklædningsgenstande samt til uddeling af varm middagsmad.

På hjælpesygehuset er alt optaget. De syge plejes bl.a. af kommuneskolens lærerinder, der også aflægger besøg i de hjem, hvor de syge vanskeligt kan blive plejet.

Planen om hjælpesygehus på Afholdshotellet er foreløbig stillet i bero.

Der bliver tilberedt mad på Gymnasiet og spejderne bringer maden ud til dem der ønsker det.

16.

De sidste dødsfald. Læge Bruun-Petersen har også mistet sin hustru. Han har kun sin yngste datter tilbage, der er meget syg.

Carl Nielsen, Nordskov har mistet sin hustru Marie.

På hjælpesygehuset er Frederikke Christensen fra Nordskov død.

Efter at ovenstående var skrevet erfarer vi, at Dr. Bruun-Petersens tredje og sidste barn er afgået ved døden.

På Haslev sygehus indlægges Anna Larsen på 38 med sin 1-årige datter Inga. Anna dør efter 4 timer, og datteren 4 dage efter.

Gymnasiet og den spanske syge. Mange forældre forstår ikke, at Haslev Gymnasium ikke lukkes.

Carl A. Olsen oplyser, at årsagen er, at kun 4 af skolens elever er angrebet af sygdommen; 2 har været syg i 14 dage, en i 8 dage og en blev syg for 2 dage siden. Ikke en eneste lukning af en klasse har været nødvendig.

17.

Den spanske syge synes heldigvis at være på retur i Haslev hvad nye tilfælde angår.

Det er lykkedes hjælpekomiteen at få endnu en uddannet sygeplejerske her ud fra København. Hun kommer i aften. (HF)

I aftes døde murer P. Larsens hustru. I går døde kommunelærer Einar Gaardsted. Han døde på Frederiksberg. Skoleinspektør Dalgaard, Holbæk, tidligere Haslev har mistet sin yngste søn. Selv ligger han meget syg i København.

Alle offentlige forlystelser er forbudt indtil videre på grund af den spanske syge. Haslev Teater oplyser, at forestillingen søndag aften naturligvis er aflyst og dødsboauktionen i Haslev er også aflyst.

18.

H.P. Nielsen Bringstrup, Ringstedegnens Landboforening, har et indlæg om forholdsregler i forbindelse med den spanske syge.

Møderne i Haslev Missionshus er aflyst indtil videre. Provst Weber har oplyst, at gudstjenesterne vil blive forkortede, så de i det hele varer 3 kvarter, ligesom under epidemien i efteråret.

Alle forlystelser i Fakse er nu indstillet grundet den spanske syge. Paradoksalt nok så er der en indrykning lige nedenunder der lyder således: Fakse Teater. Vi erindrer om forestillingen i aften, hvor der opføres "Onkel Stephan".

Marie Olsen, Tågerup Overdrev er død den 18.1., 41 år gammel, af Den Spanske Syge. Begravet fra Dalby kirke den 23.1. Caroline og Ole Olsen.

Familien Andersen fra Bråby indlægges: Parcellist Hans Andersen, 39, hustru Dagmar, 28 og Sofus på 10 mdr.. Manden indlægges "fordi han ikke kan passes hjemme" – måske fordi hustruen er syg. Sønnen er kun let ramt.

19.

Den "Spanske" griber meget stærkt om sig ved Fakse Ladeplads. I forgårs var der anmeldt 50 tilfælde, som forøgedes i går med 20. I flere hjem ligger hele familien syge.

Skibstømrer Peder Chr. Nielsen, Fakse Ladeplads, er i mandags død efter få dages sygdom. Vilhelmine Nielsen, den 15.1.1919. Om Gud vil foregår begravelsen fra Hylleholt Kirke den 21.1.

Dalby skole åbner igen efter at have været lukket siden 2/1.

Bodil Poulsen, en 53-årig enke, dør efter 3 dages indlæggelse. Hendes 9-årige søn Frederik er også indlagt. Han overlever og udskrives efter 18 dage, men nu forældreløs.

20.

Beskyttelsesmasker mod den spanske syge. Ovelæge Scheel ved Bispebjerg Hospital oplyser i Ugeskrift for Læger, at i hans afdeling anvender Læger og sygeplejersker masker som beskyttelsesmiddel over for patienter med spansk syge og influenza, da influenzaen smitter ved dråbeinfektion. Han beskriver, hvordan masken ser ud og han anbefaler hyppige skift og desinficering.

Haslev. Flere dødsfald. Børstenbinder Vilh. Nielsen, Haslev, hvis hustru begravedes i dag, er i morges afgang ved døden på hjælpsygehuser. Vilh. Poulsens enke, Snaden (Snagen??), hvis mand døde i afgigte uge, er død. Julius Larsens 7 årige datter, Snaden, er død.

Af den spanske syges ofre er i dag begravet 6 på Haslev kirkegård.

Jordefærd. Dr. Bruun-Petersens hustru og 3 børn begravedes i eftermiddag fra Haslev Kirke.

Skaf patienterne læsning. Fra komiteens, der står i spidsen for hjælpsygehuset, er modtaget en anmodning om at bidrage med læsestof til patienterne.

21.

Haslev. De sidste dødsfald som følge af Den spanske syge. Gdr. Hans Jensen, Førslev Møllevej har i går mistet et 4 mdr. gammelt barn. Arbejdsmand Jens Hansen, Nordskov, har mistet en 10 mdr. gammel søn og murer Lars Peter Larsen, Haslev, hvis kone døde forleden, har nu mistet sit yngste barn, 1½ år gl.. Barnet begravnes på torsdag sammen med moderen.

Den store dødelighed i Haslev. Allerede i december måned døde der flere i Haslev end der blev født og alene i denne uge blev der begravet 14 mennesker. Så der bliver uden tvivl betydelig forskel i fødslerne og dødsfaldenes antal i januar.

I søndags blev fhv. møllersvend Frederik Frederiksen, Hylleholt, tidligere Rønnedevej i Fakse, begravet. Trofast medlem af partiet. Død af Den Spanske Syge.

22.

Spansk syge overføres af lopper. Dr. Engelbrecht har foretaget forsøg og mener at have konstateret sin teoris rigtighed. Dr. Engelbrecht har foretaget forsøget på to frivillige mænd, der fik sygdommen – de overlevede. Han fortsætter sine forsøg.

Fakse: Den spanske er for tiden streng på Jomfruens Egede. Næsten alle daglejerne har været syge på en gang, så der har lige været tilstrækkeligt mandskab til at passe kreaturerne. Læge har været der 2 gange daglig for at tilse patienterne.

23.

Tureby: Epidemien har i sidste uge kæver flere ofre; Hm. Ole Olsen, Tågerup Overdrev, mistede i lørdags sin hustru (Marie, se 18/1)

Klokke Chr. Niensens enke, Turebyholm, mistede en søn.

Sønnen hed Anders Vilhelm Nielsen, død 17.1.1919, 21 år gl., St. Jørgensbjerg (Roskilde), Roskilde Amts Sygehus, Roskilde. Begravet på Thureby Kirkegård den 24.1.1919. Han var ugift tjenestekarl i St. Jørgensbjerg, Roskilde. Søn af klokker Christian Nielsen og hustru, Thureby. Født i Thureby den -

-----

Sygdommen synes nu at være aftagende på egnen.

Fakse: Dødsfald: Vor kære søn og broder Axel er i dag (19.1.1919) død 19½ år gammel. Kirstine og Cal M. Larsen, Fakse og Jutte og Karen

24.

En begravelse på Fakse kirkegård. En mærkelig optræden af pastor Riemann. (Indlæg fra bestyrelsen for Svendeforeningen for Fakse og Omegn, Østsj. Soc.dem.)

For ca. 14 dage siden var der begravelse på Fakse kirkegård og efter at afdøde var sænket i graven, samledes følget for at høre hr. pastor Riemann holde en trøstende tale og sige et par smukke ord om afdøde. Men vi blev desværre meget skuffede. Pastoren holdt en brandtale om alle slags forlystelser og sluttede med at sige, at afdøde havde ved baller havde pådraget sig den farlige spanske syge. *Det er et langt indlæg og det er åbenbart ikke første gang Riemann holder brandtale eller rakker ned på en afdød!!*

25.

Storehedinge: Husmand Peter Madsen, Lille Thorshøje mistede i går morges sin hustru som følge af den spanske syge, 36 år gammel.

26.

Hr. Engelbrechts loppeteori. Indlæg af gæringsfysiolog og kemiker H. Schandorff, der er synes, at hr. Engelbrechts slutninger af hans forsøg er lidt dristige. (længere indlæg)

27.

Værløse skoler åbner efter at have været lukket siden 7/1.

31.

Haslev kommuneskole lukker sandsynligvis op i midten af næste uge. Kun spredte tilfælde af den spanske syge.

Hjælpesygehuset bliver først lukket i næste uge, da der ikke er plads på Amtssygehuset til de patienter, som er for syge til at komme hjem.

Haslev Handelsskole. I øjeblikket undervises der kun i 3. Kl. (afgangsklassen) og man har lokaler på Gymnasiet, da kommuneskolen er lukket. Eksamen er for øvrigt på grund af den spanske syge udsat til midt i maj.

Den spanske syge i Gørslev (Køge kommune i dag) er nu stærkt på retur – der er kun et par enkelte tilfælde tilbage. Skolen, der har været lukket siden før jul, begynder igen på mandag.

Derimod breder sygdommen sig i Volderslev (Køge kommune i dag) – flere alvorlige tilfælde, dog uden dødsfald. Skolen blev lukket i går.

Februar

1.

En 24-årig kvinde fra Volderslev indlægges umiddelbart efter at have født sit 4. barn. Hele familien ligger syg og kan derfor ikke passe hende, så hun indlægges med den nyfødte, der ikke fejler noget.

Samme dag indlægges en 26-årig med sit 8 mdr. gamle barn, der heller ikke fejler noget.

3.

Sygekassen "Enigheden"s sygeplejerske er nu så restitueret efter den spanske syge, at hun i dag har kunnet genoptage sin virksomhed.

Ligkapel i Haslev. Ikke et nyt kapel, da der ikke er noget i forvejen, da det man kalder et kapel kun er en jordkælder. Den spanske syges hærgen har rejst debat om et rigtigt kapel.

4.

Haslev Lazaret lukkes i dag.

5.

Haslev kommuneskole genoptager undervisningen på mandag. Børn fra hjem, hvor der er spansk syge må ikke møde.

6.

Nyt ligkapel i Haslev og Missionsugen i Haslev er udsat indtil videre.

52-årige husmandskone Sofie Olsen fra Lysholm, dør efter 13 dages indlæggelse. Hun blev indlagt, fordi hun ikke fik pasning. Hun lå "stærkt døsende næsten i kollaps, sejlende i urin og fæces"! (se også dødsannonce fra 7/2, indrykket af hendes mand).

12.

St. Elmue forskole åbner efter at have været lukket siden 20/11 1918

14.

En sørgelig tilbagegang. I januar måned blev der født 6 og døde 21 (Haslev Folketidende).

Tjenestekarl Einar Petersen, 20, dør på Haslev sygehus efter 3 dages indlæggelse. Er ved indlæggelsen fuldstændig uregerlig og kan ikke undersøges. Senere bliver han mere rolig – og dør.

21.

Den spanske syge synes atter at blusse op på Terslevegnen.

Marts

3.

Haslev Gymnasium lukket i nogle dage på grund af enkelte tilfælde af den spanske syge på skolen.

Tjenestepige Sylvia Jensen, 19, dør på Haslev sygehus. Hun har ligget højfebril hjemme i 3 uger, og da hun "ikke kan skytte huset [hvor hun er ansat?] og dårligt kan passes hjemme" så indlægges hun.

4.

3 indlæggelser fra Gisselfeld: En 19-årig fyrbøder(?) og 2 børn (søskende på 8 og 10). Børnene har også fnat. Den 10. indlægges også en tjenestepige fra Gisselfeld avslgård.

5.

Et trist dødsfald. I morges er postekspedient Thygesen, 47 år gl., død på Haslev sygehus af spansk syge og lungebetændelse. Han efterlader sig hustru og 6 små børn i alderen 1 md. – 10 år.

”Nekrolog”

12.

Fakse: En ung pige fra Odense, som tjente på Kystsantoriet, er død af den spanske syge.

12.

Jordefærd. Postekspedient Thygesen begravedes i går fra Haslev Kirke under meget stor deltagelse. Provst Weber skildrede den afdøde o.s.v.

13.

Et Offer for den spanske: Sadelmagermester J. Hansen, Fakse, mistede i forgårs sin hustru, der døde af spanske Syge. *Hustruen hed Kirsten Kristine Larsen, gift Hansen. Død den 11.3.1919, 28 år gl., på Amtssygehuset i Faxe og begravet på Faxe sogns kirkegård den 18.3.1919.*

15.

Dødsfald. Tidl. Gårdejer Fr. Nielsen, Farringløse, tidl. Haslev, er død af lungebetændelse, 75 år gl. (den spanske syge?)

23.

Den 12-årige slagtersøn Ingvor Hansen fra Terslev dør efter 3 dages indlæggelse. Han har været brystsyg tidligere og nu spansk syg, der udvikler sig med lungebetændelse.

Indtil 1.4.1919 er der intet skrevet i H.F. om Den spanske syge, hvorfor det formodes, at sygdommen har raset færdig.